

ТОНГ ЮЛАЗИ

Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Газета 1929 йил 1 августдан чиқа бошлаган

№ 94 (6836)
1997 йил, 3 декабрь, чоршанба

Сотувда эркин
нархда

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕХМОНИ

28 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Россия Федерацияси Свердловск вилояти губернатори Эдуард Росселни қабул қилди. Россиялик мөхмон қабул учун Президентга миннатдорлик билдириб, диәримизга ташрифидан мақсад ўзаро муносабатларнинг замон руҳига тўла мос келадиган ян-

ги асосларини яратиш эканини айтди. Шунингдек, у Ўзбекистонга Свердловскдаги обрўли корхоналар раҳбарларидан иборат йирик делегацияни юбориш ва алоқаларнинг амалий қисмини кенгайтириш ниятида эканини маълум қилди.

ВАТАНДОШИМИЗ МЕРОСИНИ ҚАДРЛАБ

Аниқ фанлар ривожига бекиёс ҳисса қўшган улуг

ватандошимиз, қомусий аллома Аҳмад ал-Фарғоний

илемий меросининг халқимиз маънавий-маданий ҳаётидаги ўрнини, ҳисобга олиб

ҳамда унинг меросини авайлаб-асрап ва авлодларга тўла етказишига кенг йўл очиш мақсадида республика Вазирлар Маҳкамаси «Аҳмад ал-Фарғоний таваллудининг 1200 йиллигини нишонлаш тўғрисида» қарор қабул қилди.

БАЙРАМОЛДИ ТАДБИРИ

Конституциямиз қабул қилинганига ҳадемай беш

йил тўлади. Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги академиясида «Конституция ва инсон манфаатлари» мавзууда халқаро илмий-амалий конференция бўлди. Шунингдек, бундай тадбирлар меҳнат жамоалари, олий ўкув юртлари, ташкилотларда ҳам бўлиб ўтмоқда.

ЯХШИЛИККА КЎНИБ ЎССИН БОЛАЛАР!

Катталарни катта, деб эъзозлаймиз,
Катталарга қараб ўзни созлаймиз,
Аммо бизни тингланг, амма, холалар,
Богланмаган бу дунёга болалар!

Ширин сўзга ўчмиз биз шириликтан,
Кувончимиз тинч-омон — тирикликтан.
Қайгу кўрмай яшайлик қариндошда,
Бир-бировни асройлик кичик ёшдан.

Кеча-қундуз яшнаб турсин кўчамиз,
Хизмат қилсин бизга ўз тўрт мучамиз,
Ҳаммадан ҳам чиройлимиз ўзимиз,
Дилдан бўлар тилга чиқсан сўзимиз.

Бу дунёга келиб-кетганлар айтсин,
Дунё тўплаб, қуруқ қайтганлар айтсин,
Умр кунлар, тунлар билан қувалар,
Мехр қўйинг бизга буви, бувалар!

Яхшиликка кўниб ўссин болалар,
Яхшиликни кўриб ўссин болалар,
Яхшиликка қиласр амал болалар,
Катта бўлиб олсин аввал, болалар...

ЎН ТЎРТ ЁШДАН ОШГАНЛАР

Яқинда Узбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганига беш йил тұлади. Шу муносабат билан күп жойларда Конституция кунига багишиланған кечалар ва учрашувлар булиб утмоқда. Жумладан, Республика үкүвчилар саройда ҳам Узбекистон судьялари ассоциацияси раиси Тұхташев Абдил Қосимович билан «Усмир ва қонун» мавзусида учрашув булиб утди. Учрашувда Абдил Қосимович қуйидагиларни деді:

— Азиз болалар! Конституция болаларни ва ёшларни ҳимоя қиласы. Қонунни билған инсон ҳар доим үз ҳуқук ва имкониятлардан фойдалана олади.

Масалан, ҳар бир ойлада болаларнинг кундалик рөжими булади; вақтида уйқудан туриш, оқытланиш, ота-онасига ердам бериш сингари. Одоб-ахлоқ нормаларини ҳам бола онгига ёшлигидан сингдиріб борилади.

Биз қомусий ҳуқуклары-

мизни мұкаммал билишиміз керак. Чunksi аксарият угрилик, жиноятылған қонунни билмасликдан келіб чиқмоқда.

Қонунға хилоф иш құлувчиларға нисбатан турли қоралар күрілади. 13 ёшгача булған болалар жинонай иш қылса, ота-онаси ҳам бола бирғалик-

да жағобғарлыққа тортылади. Бу ёшда қонунға хилоф иш құлувчилар ахлоқ тұзатын колониясыға жунатылади. Агар үсмир майды угрилик билан шугуланса еки кимгадир мөддий зарап етказса, күрілған зарап ота-онасидан үндриб берилади. 14 ёшдан катталар эса қылған жинонай-

да ишлаб чиққан маңсулоттарини бозорға олиб чиқиб сотиш ҳуқуқига эга.

Агар бир күшни олтЫн қағасға солиб, турли нарасалар билан боқсак ҳам имкон топылса, күшча учеб кетади. Қағасға қайтмайди. Чunksi у озодлікни севади, әркінлікде үзини бағтли ҳис қиласы. Инсонлар ҳам ҳамиша үз әркіннен курашиб келген. Худога минг шукурки, биз шундай озод ва ҳұр күнларга етиб келдик. Мустақил қағасларни синдириб ташлади.

Сизларнинг турли нотабиий қаралаттарнинг шұхликлари, деб қарамайлик. Чunksi шұхликтан қонун бузаша булаған масофа — бир қадам.

Узбекистон Конституцияси үсминалар учун ҳам турли имконияттар яратып берган. Жумладан:

41-модда. Ҳар ким бўйлим олиш ҳуқуқига эга. Бепул умумий таълим олиши давлат томонидан кафолатланади.

Халқимизда «ҳунарли хор булмас», — деган мақол бор. Шунинг учун барчамиз бирор ҳунар эгаси булмогимиз керак. Үкүвчиларнинг орасида ҳам турли тұғараларда нақошлар, дурадгорлар, кулолчилар сирларини үрганган ёшлигиздан қонун бузаша булаған масофа — бир қадам.

Республика үкүвчилар саройи раҳбари Олия Жалоловна Иброҳимова сұзға чиқиб, қызықарлы ва сермазмун сұхбати учун Абдил Қосимовичга чукур миннатдорчилик билдирилди.

Жамила ТОЖИЕВА
Сураткаш: Р. Альбеков

Бахтимиз қомусини шарафлаймиз

Вазирлика Конституция кунига оид мақола тайёрлаш мақсадыда бордим. Узбекистон Республикаси Халқ таълими вазирининг биринчи үрингесары Йўлдош ака Сайджонов саломалиқдан сұнг биринчи навбатда газетамыз обунасининг бориши ҳақыда сурштириб, күнглигизни күтәрділек яхши гапларни айтдилар.

— Аввало газетамыз обунаси борасыда Вазирликнинг ғамхұрлығы, шахсан сизнинг алохидан әзтиборингиз учун таҳририятимиз жамоасининг ташаккурини етказаш учун рухсат берсанғыз.

— Раҳмат. Дарҳақиқат, газета «Тонг юлдузи» булиб чиқаётгандан буен, үзининг вазифаларини янада ойдинрек амалга ошырмады. Болалар ҳаётидаги муаммоларни аввалдан сезиб, уларға йўл-йўрик курсатада олайти. Бутунгүй қарорларни назардан четда қолдирмаган ҳолда, унинг обунаси масаласыда шахсан Жура Фаниевичнинг үзлари Вазирликнинг вилоят ат туман бүлмаларига алохидан курсатмалар юбори, ҳар бир синф биттадан «Тонг юлдузи» газетасына обуна булишини таъминлашни топширилдилар. Агар Республикаимиз буйича синфлар сони 250 мингталигини назарда тутадиган булсақ, бу йил газета обунаси ижобий ҳал этилади.

— Сұхбатимиз Конституциямизнинг беш йиллигі арафасыда бўлышти. Шу ҳусусида ҳам...

— Биласизми, агар биз ҳаётта теранроқ назар билан қарайдиган бўлсақ, даставалада келажак ҳақида қайтуришмиз тақозо этилади. Ҳар бир сиёсий ҳаралат, айнан таълим сиёсати ёшлар, ҳусусан, болалардаги ҳуқуқий маданиятни юксалтириш зарурларини курсатиб турбиди. Сир эмаски, жуда күплаб ривожланган давлатларнинг 13-14 ёшлариниң болалари билан бизнинг ана шу ёшдаги болаларимиз уртасида сезиларли тағовут бор. Аммо шундай иқтидорли болаларимиз ҳам борки, улар уша Америкадаги таникли дорилған олимларини ҳам үз билим даражаларининг баландлиги билан лол қолдирни келишмоқда. Ахир вужудимизда Амир Темур, Хоразмий, Ибн Сино, Беруний, Улугбек каби аллома жаҳон бобокалонларимизнинг қонлаги кутириб турбиди.

қаби түшнучалар фанлар таркибида үтилади; тұққизинчи-үн бириңчи синflарда эса «Давлат ва ҳуқук асослары» фани давом этирилади.

— Йўлдош Сайдуллаевич, әр-

да ҳуқуқий тараққиёттинг күләмиси-й-ҳуқуқий таълимотлар тарихи ва мусулмон ғиққушносиги билан бевосита боғлыштырылған назарда тутиб, ҳали лозим даражада үрганилмаган дав-

БОЛАНИНГ БОЛАЛАРЧА МУАММОСИ БОР

мактабгача булған муассасаларда болаларға үйинлар тарикасида қонунларни үргатып; бириңчи-түртүнчи синflарда «Ҳуқуқ алифбоси» еки Конституция нима?, Қонун нима?, Давлат нима?, Ватан нима?, Президентимиз, Ҳукуматимиз, Вазирлар Маҳкамаси ва қоғазолар ҳақида алохидан сабоқ берилади; бениңчи-саккизиги синflарда «Ҳуқуқ сабоқлары», «Мәжнат», «Мәжнаткашынг ҳуқуқлари»

так ёки ширин түшінг үхшаш болалық онлайнаримизни ҳеч қаочон үнүтмасак керак, шу жумладан сиз ҳам...

— Нимасини айтасиз. Ешлик бебаҳо, лекин уннинг қадрига стиши лозим. Минг ағасуски, баяз бир болаларимизда бу давар бошқачароқ, аниқроги, салбай кечиб қолмоқда. Бунга биз ҳам ва ота-она ҳам баравар айбор эканини тан олишимиз керак. Шу уринда Узбекистон

латылар ҳуқуқ тарихига оид, шунингдек, мусулмон ҳуқуқи манбаларига багишиланған илмий-оммабон мақолаларни нашр қилиш мүхим аҳамияттаға эга. Бундан мақсад кишиларимиз, аввало қатталар мөшерени үнүтиб қўймасликларини таъминлашади. Мисол тарикас�다 оладиган бўлсақ, Ислом динига кеңиг йул очилган мустақиллигимизнинг дастлабки йилларида мактабларнинг аксари үкүвчи-

кил этилиши керак. Теваракатроғи билан танишип, тағаккурни кенгайтириш эса айниқса, умр йўлларида асқотади.

Инглиз тилидан Тошкент
Давлат Шарқшунослик институту 1-курс толиби
Азиз МИХЛИЕВ
таржима килди

ларни масжидларга кетиб қолғанларига жуда күп мутахассисларимизни ташвишга соглан эди. Лекин орадан күп үтмай уларнинг үзлари яна мактабларига қайтиб келдилар. Демокшиманки, ҳар бир нарсани ташвиқтот килишнинг ҳам үз чегараси бор. Шуни унугтаслик керакки, боланинг болаларга муаммоси бўлади. Масалага түрги ҷондасак ҳеч қаочон ютқизмаймиз. Айни заманда ана шу боланинг болалик онларига нисбатан яхши таассуротлар қолдиршига кумаклашган бўлур эдик.

— Конституциямизнинг беш ёши билан табрик этишини унтибман. Табригимни узрим билан қабул қиласангиз.

— Ҳеч қиси йўқ. Истаймиз-и-йўқми күнлар келиб шу кунда одамлар бир-бирларини беихтиёр табрикрайдиган бўлишади. Зоро, Узбекистон Республикаси мустақиллиги асослари түррисидаги конституциявий қонунда республикадаги күп миллатли барча аҳолининг ҳоҳипордаси мустақамлаб қўйилди ва умумхалқ референдуми буни қатый тасдиқлadi. Бу тарихий воқеа давлатимиз йилномасига зарҳал ҳарфлар билан өзаб қўйилди. Шу билан бирга 1992 йил 8 декабрь куни қабул қилишган қонунлар қомуси — мустақилларимизнинг мустаҳкам пойдевори бўлди.

— «Тонг юлдузи»нинг үкүвчилигига тиљакларингиз.

— Азиз набираларим, меҳриён болажонларим! Мен сизларни жуда жуда яхши курман. Кучак-күйда еки иш билан мактабларингизга бориб қўлсам, шошилиб қўлингизни кўксингизга қўйиб берган қонунлар саломингизга алик ола туриб яйраб кетаман.

Оҳ, менинг тойчоқларим, қизғалдоқларим! Мен сизларга ҳақиқий инсонларнинг олий баҳтини тиљайман.

Йўлдош ака Сайджонов тиљакларини ўзгача рӯх, унча-мунча одамларда бўлмайдиган савимият, қўтаринки кайфият билан айтдилар. Мен у кишининг қабулларидан қўнглум төғдек кўтарилиб чиқдим.

Сайид ОЛИМ

ЎСИШ ДАВРИ

радиган бўлади. Шунинг учун бу ёшдагиларга жиддий әзтибор бериш керак, дейишиш амрика олимлари. Ўсиш даврида сергак, елгиз туролмайдиган бўлғанлигига учун ким қандай йўл-йўрик берса, ҳатто овқатланиш соатлари ҳам тўғри таш-

Хотира

Усмон Носирни хотирлаш оғир эканига мен унинг Форбий қабристонидаги рамзий қабрига гуллар қўятуриб амин бўлдим. Шу куни шоирнинг уй-музейида ҳам бўлдик. Сингиллари Раҳматой опанинг ҳазин хотираларини тинглаб, асримиз бошида не-не истеъоддларнинг бошига етган «Қизил Империя»га лаънатлар айтдик.

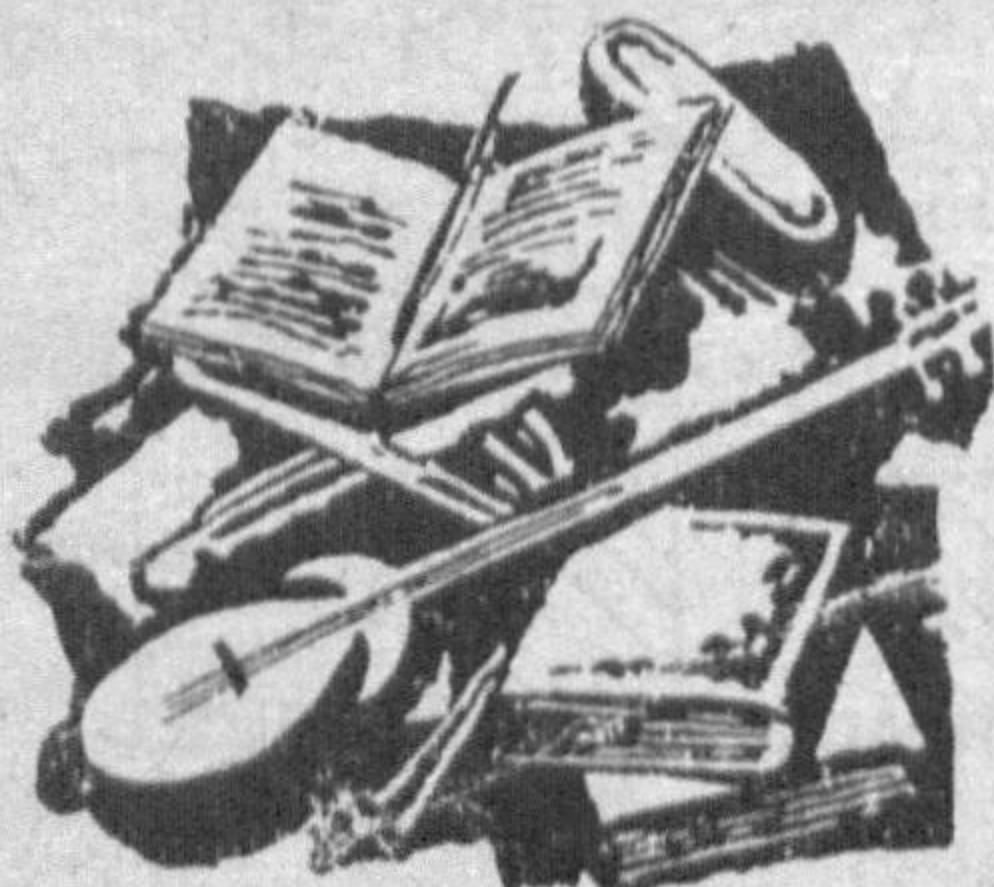
**ЮРАК, СЕНСАН
МЕНИНГ СОЗИМ...**

Ховли ўртасидаги шоир ҳайкали олдида унинг шеърларини ёдан айтарканмиз, менинг ҳаяжонларим шеър бўлиб қоғозга куч баҳшади:

*Юрак, сенсан менинг
созим, деб
Қалба юриш қилган
шоирсиз.
Сиз истаган замонлар
келди,
Ҳақ дунёни билган
шоирсиз...*

Бизга Республика Халқ таълими маркази узбек тили ва адабиети бўлим бошлиги муовини Назира опа Фуломова, Мирзо Улугбек тумани халқ таълими услубчиси Мавжуда опа Йўлдошбекова, шунингдек, мактабимиз директори Муяскар опа Рахимжоновалар ҳамроҳлик қилиши.

Зилола БОЗОРОВА,
**Пойтахтдаги Усмон
Носир номли**
241-мактабнинг
5-синф ўкувчиси

Yordamchi**CHOY HARID
QILISHNI BILING**

Do'kondan choy sotib olayotganda ushbu aqida yodingizda tursin. Sohta choylarni tezda aniqlash mumkin.

Haqiqiy choy yog'och, jez, karton qutilarda qadoqlanadi. Yozuvlari aniq-ravshan muhr etilgan bo'ladi. Qutilar og'zi zich yopilgan bo'lishi shart.

Qutigi choy turi—yirik yaproqli, kesilgan, donador, yoki cho'p ekanligi ko'rsatilgan bo'ladi. Choy qacerda yetishtirilgani ham albatta yozib qo'yilgan bo'lishi zarur.

Choyni ishlab chiqaruvchi va qadoqlangan sana qayd eriladi, chunki choyni saqlash muddati ikki yil!

Qutida qanday choy borligini bilish uchun jahonda qabul qilin-gan quyidagi qisqartmalarni bilib qo'ying.

Pekoe (P) — yirik yaproqli ezilmagan choy; Orange Pekoe (OP) — yirik yaprog'li; Broken Orange Pekoe (BOP) — kesilgan choy

Кичикларга катта эътибор

Қизим Моҳира «Ойижон, ёргага ота-оналар мажлиси, устозимизнинг зарур гаплари бор экан», — деган хабар топиб келганида ҳайрон бўлдим. Чорак энди бошланган бўлса, тезкор мажлис ўтказилишининг сабаби нима экан? Синфга тўплантанимизда бошқа ота-оналар ҳам «Тинчликми?», «Нима гап экан?» — деб мажлис сабабини суриштириши. Синф раҳбари

Машкура Аҳмаджоновадан ниша гап эканини эшитганимиздан сунг ҳаммамизнинг юзимизга илиқлик югорди.

Оналар ёзади

— Хуп яхши иш бўлибди да. Айни совуқ кунлар бошланиши билан кўп болали оила фарзандларига бўлган эътибор уларга анча далда бўлади да, —

деди ота-оналар кенгашинига раиси Шораҳмедова Ҳадича опа.

Президентимизнинг «Катъминланган кўп болали оиласида қишики иссиқ кийим-бош ажратиш» ҳақидаги қарорига биноан Сирғали туман ҳалқ таълими бўлими томонидан 268-мактабга ҳам кийим-бош ажратилди. Шу муносабат билан ҳар бир синфда ота-оналар йигилишиб кимларга ёрдам берилшини маслаҳатлашиб олишиди. Бонлангич синфлар

нинг 61 нафар ўкувчисига синф раҳбарлари ота-оналар бошчилигига иссиқ куртка, этик, кўлқоп, қалпоқчаларни тақсимлашиди ва синфдош ўртоқлари олдида «Намунали ҳулқи ва яхши ўзлаштиргани учун янги йил совғалари» деб ҳада қилиши. Бу ҳадядан аъло ўқишига, аъло мамлакатнинг аъло фарзанди бўлишга дилбандларимиз чоғланиши.

Махмуда ҲАЙДАРОВА

Хунарни асрабон...**БУ ЧЕVAR ҚЎЛЛАРГА
КЎЗ ТЕГМАСИН...**

Юқорида айтганимиздек, бу ерда ургатилаётган 13 хил хунар орасида чеварчиллик алоҳида эътибор қаратилган. Ака-сингил Нигора ва Рустам Саидхамедловлар тикаётган костюм-шымлар бозорга олиб чиқилса, ҳаридор кўслигининг, яна күшимча буюртмалар бергаётганинг гувоҳи бўласиз...

Шунингдек, ўкувчилар амалий таъкиби ишларини мана шу лицеининг ўзида ташкил этилган ишлаб чиқариш шаҳобчаларида утшаётганини алоҳида таъкидлаш жоизdir. Маҳфират Маҳмудова, Абдурасул Абдураззоқов, Валижон Мамадалиев, Ҳанифа Усмонова каби жонкуяр устозлар шогирдлар таянчидир.

**РИЗҚИНГ
БУТУН БЎЛСИН, РИЗҚЛИ
ДУНЁДА**

лар туман пахта хирмонига салмоқли ҳиссаларини қўшганини минг фахр билан айтсан бўлади. Чиндан ҳам, agar 128 минг сум даромад курилмаганда, ишчи-хизматчиларига тарқатилган 89 минг сум мукофот қаёқда эди дейсиз?

**«ТАДБИРКОР МАСКАН»
ДЕСА БЎЛАДИ...**

Ҳайрон булаётгандирисиз, лицейда тадбиркорлик нима қилиди деб? Шошилманг, биз билан лицеини бир айланинг, ушанда кўрасиз. Бу ерда боболаримиз айтган 72 хунарнинг 13 таси ургатилар экан. Лицей раҳбари Майдинжон aka Юнусовнинг айтишича, бу маскан аввал билим юрти деб юритилган.

Дастлаб оддий лицей сифатида ташкил қилиниб, 1996 йилдан эса касб-хунарга йуналтирилган экан. Мана ҳозир ўкув-тажриба участкаларида, ҳамда шу ерда ташкил этилган цехларда ишлаб чиқарилаетган маҳсулотларни курсангиз «Уху-у, мунча кўп» деб ҳайратланишингиз турган гап.

Нилуфар ДАВИДОВА

yaproqlari; Broken Orange Pekoe Fining (BOPF) — cho'plaridan tozalangan kesik choy yaproqlari; DUST — choy kukuni (talqon choy); C.T.C. — donador choy.

TABDIL**Odobnoma****МЕХМОНГА
ILTIFOT**

Mehmonga biror narsa uzatishda «man», «mang».

«man, ushlang» kabi iboralar bilan emas, «qani, marhamat qilsinlar» tarzida murojaat etilsa, yaxshi bo'ladi.

Narsa uning chap tomonidan yoki old tomonidan kelib, tabassum bilan o'ng qo'lda beriladi. Choy tutganda esa piyolaga yarimroq quyib, jaranglatib chertib yoki kaft ustiga qo'yib uzatiladi.

Agar mehmon biror narsani qo'lidan tushirib yuborsa, bunga e'tibor bermaslik kerak.

Bilingki, mehmonlar mezonni qanday taomlar bilan ziyofat qilganiga qarab emas, ziyofatni qanday uyushtirganiga qarab baholanadi.

M. MURODOVA tayloradi

Обуна—98**БУТУН СИНФ****«ТОНГЮЛДУЗИ»ГА ЁЗИЛДИ**

**БУ — Ш. РАШИДОВЛИК ЎҚИТУВЧИ-ФЕРМЕР
ШАВКАТ САДИРОВНИНГ ҲИММАТИ
ТУФАЙЛИ БЎЛДИ**

«Ҳайдар Ота» дехқон-фермер хужалиги раҳбари Шавкат Садировнинг асли қасби — ўқитувчилик. У киши бундан иккى йил аввал жамоа хужалиқдан 30 гектар ер олиб, мустақил дехқон-фермер хужалиги очган эди. Шуниси қувончлики, ҳамкасбимиз фермер булиши билан биргаликда ўқитувчилик қасбина бутунлай йигинтириб ҳам қўймади. Ш. Садиров узи раҳбарлик қилаётган 4-синф хонасини фермерликдан олаётган даромади ҳисобидан таъмирлашга алоҳида эътибор берди. Ахир фермерлик режа-топшириқларини ўтган йилларда беками-кўст бажариб, яхшигина даромад олаётган жамоа хайр-эҳсонни ҳам унгугани йўқ-да.

Айниска, болалар маънавияти баркамол булиши учун астойдил ҳаракат қилаётган қасбодомиз Шавкат Садировнинг обуна мавсуми бошлангач, жон койтиши эътиборга лойиқ бўлмоқда. У узи раҳбарлик қилаётган синфдағи жами 18 ўкувчини «Тонгюлдузи»га дехқон-фермер ху-

БУТУН СИНФ**«ТОНГЮЛДУЗИ»ГА ЁЗИЛДИ**

**БУ — Ш. РАШИДОВЛИК ЎҚИТУВЧИ-ФЕРМЕР
ШАВКАТ САДИРОВНИНГ ҲИММАТИ
ТУФАЙЛИ БЎЛДИ**

Яна шуни мамнуният билан айтмоқчиманки, мактабимиздаги жами 21 та синф ўкувчилари ҳозиргача «Тонгюлдузи»га 66 нусхада ёзилиб, туманда пешқадамлар сафида бораётти. Хали мактабимизда обуна мавсуми давом этади.

**Дамин КЎШБОКОВ,
Ш. Рашидов туманидаги
13-ўрта мактаб
директори, республика
халқ таълими аълочиси,
олий тоифали ўқитувчи**

ФАРГОНА ВИЛОЯТ БОЛАЛАР ВА ЎСМИРЛАР ГАЗЕТАСИ —**Янги руҳн**

Азиз болалар!

Сизлар эгизаклар, уларнинг гаройиб феъл-атворлари ҳақида кўп нарсаларни билишни истайсизларми? Балки синдошларингизда ҳам Ҳасан-Хусан ёки Фотима-Зуҳра эгизаклар бордир? Сизлар уларнинг ўзига хос қиликлари, нималарга қизиқишилари, ҳатто уларнинг бирор нарсадан норози бўлган ҳолатларини кузатганимисиз? Агар юкоридагиларга эътибор бермаган бўлсангиз, бундан бўён эътибор беринг. Сизларга Кўқон шаҳридаги 35-мактабнинг 4-гимназия синфидаги ўқиётган Фотима ва Зуҳра Исломовалар ҳақида ҳикоя қилиб бермоқчимиз.

Бу эгизаклар Кўқон шаҳридаги ёғ-мой комбинати ишчиси Омонжон ака ва шу комбинат қошидаги болалар бօғчасининг тарбиячиси Замирахон опа Исломовалар оиласида бундан ўн бир йил аввал таваллуд топишган. Улар бир-бирига жуда ўхшаш. Баъзан уларни уйдагилари (отонасидан ташқари) ҳам, дугоналари, синдошлари ва ҳатто ўқитувчилар ҳам қайбири Фотима-ю, қайсими-си эса Зуҳра эканлигини ажратолмай қоладилар.

Лекин уларнинг феъл-атворига эътибор берилса, дарров ажратиб олиш мумкин. Фотима оғирроқ табиатли, чиройли кашталар тикишини ёқтиради, математика фанини кўпроқ севадиган ва уни чуқурроқ ўрганишга ҳаракат қилади. Зуҳра эса Фотиманинг акси, доимо қувноқ, ҳатто шўхроқ, мусиқа тинглашни, шеърлар машқ қилишини ёқтиради.

Азиз болалар! Сизларнинг орангизда ҳам шундай эгизак (ҳоҳ ўғил болалар, ҳоҳ қиз болалар бўлсин) аълочи ўқувчилар борми? Агар бўлса, уларнинг феъл-атворлари, юриш-туршлари ва ўқишдаги муваффақиятлари ҳақида бизга ёзб юборинг.

**«НУРЛИ КЕЛАЖАК»
таҳририяти**

ЮЛДУЗЛАР

*Хой юлдузлар, юлдузлар,
Осмондаги ҳур қизлар,
Нигоҳингиз тўла нур,
Чин самовий гулсизлар.
Сизларни хўп мақташар,
Эртак айтиб алқашар,
Хуснингизнинг таърифи,
Гўзалликка ёндашар.
Билмадим ростми, рӯё,
Саноқсиз қизлар гүё,
Сўзлашар коинотда.
Қалблари тўла ҳаё.*

ОҒЛАЛИК

*Ўқитувчи Ўқтамни,
Хурсанд бўлиб мақтади:
Дарсда ўқувчиларга
Уни ўrnак этади.
Деди: «Энди Ўқтамжон,
Сен синфком бўласан
Улгурмовчи Турсунни
Оталиқقا оласан.
Дарсдан сўнг биргалашиб,
Үй вазифа қиласиз.
Билмаганинг сўраб,
Дарс қолдирмай кирасиз.*

*Сен Ўқтамжон Турсунга
Билмаганини ўргат.
Вазифасин қилди ёрдам.
Хатоларини тузат.*

БИР МОХ БЎЛИБ ПОРЛА, МОХИРА!
Моҳира Курбоновага баҳт қулиб боқди. Мана бугун у ўн беш ўшига тўлиб Америкада ўқийдиган бўлди. АКСЕЛС ҳалқаро ташкилот томонидан ўтиказилган ташловда юқори натижага эришиди. Инглиз тилини мукаммал билуучи эканлигини исботлади.

Моҳира пишиқ-пухта шеърлар ижод қиласди. Ҳатто инглиз тилида ҳам ижод қилишини машқ қиласяпти. Ўнга келгусида омадлар тилаб, ҳукмнисига машқларидан намуналар ҳавола қиласяпти.

*Бутун ой мобайнида,
Ўқтамжон қилди ёрдам.
Ўрнига дарс бажарди,
Турсун ўйнади хуррам.
Дарси тайёр, ғами йўқ.
Турсун бўлди аълочи.
Ўқтам бир ой ичидаги
Бўлиб қолди иккичи.
Синф мажлиси бўлди,
Бир бурчакда қизариб,
Тураг эди Ўқтамжон,
Уялгандан бўзариб.
Ўқитувчи Турсунни*

Тоза олиб мақтади

*Синфдаги барчага
Уни ўrnак этади.
Деди: «Энди Турсунбой,
Сен синфком бўласан,
Улгурмовчи Ўқтамни
Оталиқقا оласан».*

**Моҳира КУРБОНОВА,
Фарғона шаҳридаги
25-мактаб ўқувчиси**

Суҳбатжон, Доножон ва Билмасвойлар Устоз хузурига киришиб, салом бердилар. Салом-аликдан сўнг одатдагидек, Билмасвой Устозга ўзи ўйлаб қўйган саволларни бера бошлиди. Устоз эса қалин муқовали китобини очиб, вазминлик билан жавоб айтди.

БИЛМАСВОЙ:— Устоз, ўтган суҳбатимизда энг қизиқ маълумотларни билиб олиб бир қоп семирдик-да. Аммо ўзиям маза бўлди-да! Айтингчи, устоз, дунёда энг йўғон дарахт қаерда ўсади?

УСТОЗ:— Энг йўғон дарахтим? Ҳозир айтаман. Сицилиядаги Этно тогида ўсаётган капштан дарахти дунёда энг йўғон дарахт ҳисобланади. Бу дарахт танасининг диаметри 51 метрни ташкил этади.

БИЛМАСВОЙ: Дунёда энг катта гул-чи?

УСТОЗ:— Бундай гул ҳам бор. У Индонезиянинг чака-

лакзорларида. Ява ва Суматра оролларида ўсади. Гул очилган пайтда унинг айланаси 1 метрни ташкил этади, оғирлиги эса 7 кг. га этади. Бутул 7-10 кунгача очилиб туради.

БИЛМАСВОЙ:— Қойил-э! Ана буни гул деса бўлади! Устоз, айтинг-чи, дунёда ёнгок дарахтининг барғидан ҳам катта барғли дарахт борми?

УСТОЗ:— Албатта бор. Хи-

нд оксанидаги Маскафен оролида ўсувчи рафия пальмаси шундай улкан япроқли дарахтадир. Бу дарахт баргларининг узунлиги 18-19 метрга етади.

БИЛМАСВОЙ:— Вой... буй...

бутун бир терак билан тенг-ку!

УСТОЗ:— Ҳа, шунака, бу дуне гаройиб дунедир.

Фунё-биз-кийик катта. Фунё

БИЛМАСВОЙ:— Дунёда энг баланд бино қаерда, устоз?

УСТОЗ:— АҚШнинг Чикаго шаҳрида. Унинг номи «Сиз-Р-Таур» деб номланади. Бу осмонунар бино 110 қаватлидир. Унинг ёнига 125 қаватли бино қурилиши мўлжалланмоқда. Унинг баландлиги 585 метр булиши кўзда тутилган.

БИЛМАСВОЙ:— Ундан ҳам баландроқ бино қурилармайсан-а?

- Рўйхатдан ўтип тартиби № 000137
- Манзимиз: 700083, Тонг юлдузи шаҳри, Митбуотчилар кучаси, 32-йи.
- Нашр курсаткичи: № 64563
- Телефон: +1-33-44-25

ТОНГ ЮЛДУЗИ

Муассислар:

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ,
ЎЗБЕКИСТОН-РЕСПУБЛИКАСИ
ДАВЛАТ МАТБОУТ КЎМИТАСИ

Бош муҳаррир: Умида АБДУАЗИМОВА

Таҳрир ҳайъати:

Муртазо СУЛТОНОВ, Жаббор РАЗЗОҚОВ, Гулнора ЙУЛДОШЕВА, Шермат ЁРМАТОВ, Хотам АБДУРАИМОВ, Мукимжон КИРҒИЗБОЕВ, Дадаҳон ёҚУБОВ, Исфандиёр ЛАТИПОВ, Юсуф ШОДИМЕТОВ, Феруза ОДИЛОВА.

**БОЛАЛАР
СЎЗЛАГАНДА...**

ДАДАМ БИЛЕТНИ
АХТАРЯПТИ

Беш яшар бола цирк артистларининг чиқишиларни мириқиб томоша қиласди. Енида ўтирган аёл ундан сурди:

— Сен ҳали жуда кичкина экансан, циркка қандай қилиб келдинг? Билетни узинг сотиб олдингми?

— Йўқ, билетни дадам сотиб олди, — жавоб берди бола.

— Даданг ҳани?

— У уйда қолди. Билетни ахтаряпти.

**СОЯБОНИНГИЗ
НЕЧА ЁШДА?**

Бир ўткинчи кучада ўйнаб юрган болакайдан сурди:

— Сен неча ёшга тўлдинг?

— Бешга.

— Бўйинг соябонимдан ҳам паст экан-у?

— Соябонингиз неча ёшда?

**НЕГА
СЎРАМАГАНСИЗ?**

Кизиқувчан бола отасидан сурди:

— Ота, бу кушнинг номи нима?

— Билмайман, углим.

— Унда нега болалик пайтингизда бу кушнинг номини сўрамагансиз?

